NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.22.2.2025

Pan
Michał Pasieczny
Burmistrz Miasta Rumi

Urząd Miasta Rumi
ul. Sobieskiego 7,
84-230 Rumia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/005 Realizacja Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności ze szczególnym uwzględnieniem wyboru i realizacji inwestycji przez samorząd gminny

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
tel. 48587683600, lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Rumi, ul. Sobieskiego 7, 84-230 Rumia (dalej: „Urząd”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Pasieczny, Burmistrz Miasta, od 8 grudnia 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie przez gminy prawidłowego przygotowania do realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO[1]. 2. Prawidłowość realizacji przez gminy przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO i osiąganie zakładanych efektów.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2023 r. do 30 września 2025 r. z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[2]
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku.
Kontroler	Mariusz Syrek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/120/2025 z 26 września 2025 r. (akta kontroli str. 1-8)

[1] Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.
[2] Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna[3] kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że Burmistrz zapewnił przygotowanie organizacyjne i finansowe Urzędu do realizacji badanego przedsięwzięcia objętego wsparciem z KPO pn. „Wsparcie rozwoju społeczności energetycznej w Gminie Miejskiej Rumia" (dalej: „wsparcie rozwoju OZE"). Natomiast nie wszystkie działania w ramach realizacji tego przedsięwzięcia były prawidłowe i rzetelne.

Zadania odnoszące się do realizacji przedsięwzięcia przypisano komórkom organizacyjnym i pracownikom Urzędu. Osoby delegowane do realizacji wsparcia rozwoju OZE posiadały odpowiednie przygotowanie merytoryczne. Na realizację badanego przedsięwzięcia zabezpieczono środki finansowe w budżecie Miasta Rumi.

Środki KPO na wsparcie rozwoju OZE zostało wykorzystane na zadania wskazane w umowie o dofinansowanie, zrealizowanej terminowo. Wydatki badanego przedsięwzięcia rozliczane były w okresie kwalifikowalności i mieściły się w wymaganych/określonych kategoriach wydatków kwalifikowalnych. Wykonawcy usług zostali wybrani zgodnie z procedurami udzielania zamówień określonymi w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych[4] oraz z wewnętrznymi regulacjami Urzędu. Stwierdzono jednak, że przedmiot zamówienia określono w sposób niejednoznaczny i niewyczerpujący, co sprzeczne było z art. 99 ust. 1 upzp, protokół postępowania o udzielenie zamówienia na opracowanie koncepcji rozwoju społeczności energetycznej, w części dotyczącej osób, które złożyły oświadczenia określone w art. 56 ust. 4 upzp sporządzono w sposób nierzetelny, a zwrotu 70% zabezpieczenia należytego wykonania jednej z umów dokonano 51 dni po umownym terminie. W Urzędzie w sposób racjonalny zrealizowano wskaźniki przyjęte umową o dofinansowanie wsparcia rozwoju OZE. W okresie realizacji wsparcia rozwoju OZE złożono trzy wnioski o płatność. Ministerstwo Klimatu i Środowiska do pierwszego z nich dwukrotnie składało uwagi. Drugi wniosek o płatność złożono z przekroczeniem terminu wskazanego dla tej czynności w umowie o dofinansowanie.

[3] Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

[4] Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm., dalej: „upzp".

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe[5] kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez gminy odpowiedniego przygotowania do realizacji przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO

Opis stanu faktycznego

1.1.1. W badanym okresie w Urzędzie realizowano jedno przedsięwzięcie objęte wsparciem z KPO, z komponentu B Zielona energia i zmniejszenie energochłonności, Inwestycja B2.2.2. − Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne, w ramach części A − wsparcie przedinwestycyjne, działania A.3: − Rozwój nowych społeczności energetycznych działających w zakresie OZE, tj. wsparcie rozwoju OZE.

(akta kontroli str. 292, 349, 387-463)

Burmistrz Miasta zarządzeniem[6] z 3 stycznia 2024 r. powołał międzywydziałowy zespół Roboczy ds. transformacji energetycznej miasta (dalej: „Zespół"). Zadaniem Zespołu było m.in. zbieranie i przygotowywanie informacji oraz dokumentów niezbędnych do przygotowania i realizacji projektu transformacji energetycznej Gminy Miejskiej Rumi.

Na podstawie wyjaśnień Zastępcy Burmistrza i Sekretarza Miasta ustalono, że wsparcie rozwoju OZE było realizowane przez siedmiu pracowników Urzędu, z czego trzech było członkami Zespołu, a jeden Prezesem Zarządu Spółki Spółki z o.o. Rumia Invest Park (dalej: „Spółka")[7] oraz jednego pracownika Spółki, tj.:

- dwóch pracowników Refratu Zamówień Publicznych, zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu[8] oraz zakresami czynności, było odpowiedzialnych za prowadzenie spraw związanych z udzielaniem zamówień publicznych,
- pracownik referatu Planowania i Realizacji Budżetu Wydziału Finansowo – Budżetowego Urzędu był zobowiązany na podstawie Regulaminu organizacyjnego Urzędu oraz zakresu czynności m.in. do prowadzenia ewidencji finasowo-księgowej wydatków realizowanych z dofinansowaniem ze środków zewnętrznych,
- Naczelnik Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza był zobowiązany na podstawie Regulaminu organizacyjnego Urzędu oraz zakresu czynności do

---

[5] Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

[6] Nr 2297/3/2024.

[7] Utworzonej przez Gminę Miejską Rumi na podstawie uchwały Rady Miejskiej z dnia Rumi z dnia 9 lutego 2017 r. Nr XXXII/380/201t, która objęła wszystkie udziały w kapitale zakładowym Spółki. Jej celem było m.in. zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej poprzez tworzenie warunków aktywizacji gospodarczej oraz prowadzenie działalności ważnej dla rozwoju miasta. Przedmiotem działalności gospodarczej była m.in.: energetyka wiatrowa, słoneczna, geotermalna, biogazowa oraz dystrybucja i magazynowanie energii elektrycznej.

[8] Wprowadzonego/przyjętego Zarządzeniem Burmistrza Miasta Rumii: z dnia 30 kwietnia 2020 r. Nr 629/129/2020 (obowiązującego od 30 kwietnia 2020 r.), z dnia 8 grudnia 2020 r. Nr 833/333/2020 (obowiązującego od 8 grudnia 2020 r.), z dnia 21 czerwca 2021 r. Nr 1029/154/2021 (obowiązującego od 21 czerwca 2021 r.) i z dnia 18 czerwca 2025 r. Nr 583/226/2025 (obowiązującego od 1 lipca 2025 r.). Do dnia 17 listopada 2025 r. Regulamin nie został ujednolicony.

prowadzenie spraw związanych z klimatem i ochroną powietrza jak również spraw związanych z przyznawaniem dofinansowania na przedsięwzięcia związane z klimatem i ochroną powietrza,

- Naczelnik Wydziału Rozwoju Miasta był zobowiązany na podstawie Regulaminu organizacyjnego w szczególności do pozyskiwania funduszy zewnętrznych oraz koordynacji działań rozwojowych misata,
- Kierownik Referatu ds. energetyki (od 4 sierpnia 2021 r. do 30 czerwca 2025 r. pełnomocnik Burmistrza ds. energetyki) był zobowiązany na podstawie Regulaminu organizacyjnego Urzędu oraz zakresu czynności m.in. do podejmowania działań związanych z planowaniem i realizacją inwestycji oraz usług z zakresu efektywności energetycznej jak również wyszukiwania możliwości finansowania zewnętrznego na działania związane z planowaniem i wdrażaniem polityki energetycznej,
- pełnomocnik Burmistrza ds. rozwoju miasta (jednocześnie Prezes Zarządu Spółki) oraz pełnomocnik Burmistrza ds. infrastruktury, którym w zakresach czynności nie przypisano wprost spraw związanych z realizacją przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO. Natomiast na podstawie zakresów czynności osoby te były zobowiązane m.in. do współdziałania z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu w zakresie prawidłowej realizacji zadań,
- pracownik Spółki na podstawie zarządzenia Burmistrza o utworzeniu Zespołu, brał udział przy: przygotowaniu wniosku o dofinansowanie, opiniowaniu dokumentacji przetargowej, opiniowaniu koncepcji rozwoju społeczności energetycznej, organizacji spotkań i kontaktów z wykonawcą projektu. Na podstawie ustnego polecenia Przewodniczącej Zespołu przygotowywała dokumenty do wniosków o płatność i wprowadzała je do systemu.

(akta kontroli str. 9, 168-226, 541-547, 968-970, 978)

Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że w związku z realizacją wsparcia rozwoju OZE nie przyjmowano osobnych, dedykowanych temu zadaniu wewnętrznych procedur. W Urzędzie przyjęto wewnętrzne regulaminy działania (takie jak: Regulamin organizacyjny Urzędu i procedurę zamówień publicznych). Według wyjaśnień opisane w tych procedurach mechanizmy były wystarczające do realizacji wskazanego przedsięwzięcia.

(akta kontroli str. 9-10, 228)

Urząd nie zgłaszał problemów do Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, czy też Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej w realizacji wsparcia rozwoju OZE. W okresie objętym badaniem nie składano w Urzędzie skarg i wniosków na

działania Urzędu w zakresie realizacji objętego kontrolą przedsięwzięcia. Nie było ono objęte kontrolą wewnętrzną Urzędu ani audytem.

(akta kontroli str. 9-10, 228-229, 971-977)

Przedmiotem przedsięwzięcia dofinansowanego ze środków KPO było: opracowanie koncepcji rozwoju wybranych społeczności energetycznych, w ramach której należało dokonać również analizy prawnej dotyczącej rejestracji takiej społeczności, przeprowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych oraz doradztwo merytoryczne[9], co opisano w pkt. 2.2.2 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 10, 229-230, 232-233, 281-288, 339, 387-412, 427-428, 443-447, 468, 496-499, 501-506, 510-536, 551)

1.1.2. Pracownicy Urzędu odpowiedzialni za przygotowanie wsparcia rozwoju OZE nie uczestniczyli w szkoleniach, spotkaniach, konferencjach, których przedmiotem byłaby realizacja projektów energetycznych z wykorzystaniem środków z KPO. Sekretarz Miasta wyjaśnił, że pracownicy Urzędu odpowiedzialni za przygotowanie wsparcia rozwoju OZE nie zgłaszali potrzeb szkoleniowych.

Niemniej jednak dwóch pracowników (Kierownik Referatu ds. Energetyki oraz pełnomocnik Burmistrza ds. Infrastruktury) skierowanych do wykonywania tego zadania uczestniczyło w dniu 26 października 2023 r. w szkoleniu pn. „Społeczności energetyczne dla jednostek samorządu terytorialnego". Jedna pracowniczka (pełnomocnik Burmistrza ds. infrastruktury) w dniu 11 października 2023 r. uczestniczyła w konferencji pn. „Energia i solidarność energetyczna", a jeden pracownik (Kierownik Referatu ds. Energetyki) w dniach 28-30 października 2024 r. uczestniczył w II Kongresie Energetyki Rozproszonej zorganizowanym w Krakowie.

Zastępca Burmistrz Miasta wyjaśnił, że pracownicy Urzędu biorący udział przy realizacji wsparcia rozwoju OZE posiadali doświadczenie zawodowe pozwalające na skuteczną realizację zadania bez konieczności udziału w dodatkowych szkoleniach. Wyjaśnił, że członkostwo Urzędu w organizacjach samorządowych[10] umożliwiały dostęp do materiałów i informacji istotnych dla realizacji zadań dofinansowanych z KPO. Urząd jako członek Unii Miasteczek Polskich korzystał z materiałów Komitetu Monitorującego KPO oraz informacji przekazywanych w ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego[11]. Ponadto przedstawiciele Urzędu uczestniczyli m.in. w konsultacjach dotyczących wsparcia w ramach KPO organizowanych w formule on-line (z uwagi na okres

[9] Podmiot prowadzący doradztwo został umownie zobowiązany (umowa z dnia 3 kwietnia 2025 r. Nr UM/502/KOP/4/UB/258-W/2025) do: weryfikacji dokumentów związanych z utworzeniem społeczności energetycznej, opracowania opinii, analiz, stanowisk i rekomendacji w przedstawianych sprawach jak również udzielania konsultacji w tym zakresie oraz udziału w spotkaniach z potencjalnymi interesariuszami społeczności energetycznej. Urząd z tytułu realizacji tej umowy wydatkował 2,2 tys. zł brutto.

[10] Takich jak: Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot, Unia Miasteczek Polskich, Związek Miast Polskich.

[11] Strona główna - Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego - Portal Gov.pl

pandemii Sars-Cov-2) przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w marcu 2021 r. W tym samym miesiącu uczestniczyli w posiedzeniu Pomorskiego Zespołu Parlamentarnego poświęconemu KPO.

(akta kontroli str. 10, 168, 202, 227-228, 230, 575, 733-734, 1000-1002, 1012-1013)

1.1.3. W Strategii Rozwoju Miasta Rumi na lata 2023–2032 wskazano m.in. działanie polegające na tworzeniu spółdzielni energetycznych i klastrów energii, co miało służyć poprawie stanu technicznego infrastruktury publicznej zapewniającej samowystarczalność energetyczną Gminy. Dokument ten nie przewidywał harmonogramu realizacji zadania. Nie zaprojektowano w nim mierników osiągania rezultatów. W dokumencie nie wskazano innych źródeł finasowania przedsięwzięć realizowanych w ramach KPO.

(akta kontroli str. 10, 230, 237, 552)

1.2 Burmistrz Miasta wyjaśnił, że Gmina Miejska Rumia zabezpieczyła środki na realizację wsparcia rozwoju OZE po otrzymaniu z Ministerstwa Rozwoju i Technologii informacji mailowej z dnia 13 czerwca 2024 r. o objęciu wsparciem przedsięwzięcia a przed podpisaniem w dniu 30 stycznia 2025 r. umowy z Ministrem Klimatu i Środowiska o objęcie wsparciem tej inwestycji z KPO[12].

Rada Miejska Rumi uchwałą z dnia 28 listopada 2024 r.[13] (zmieniającą uchwałę budżetową Miasta Rumi z dnia 14 grudnia 2023 r.[14]) zwiększyła plan wydatków na 2024 r. w rozdz. 90005 – ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu m.in. o 512,9 tys. zł na zadanie pn. „wsparcie rozwoju społeczności energetycznej w Gminie Miejskiej Rumia". Do budżetu przyjęto 100,0% wartości dofinansowania z KPO (tj. 386,6 tys. zł) oraz 100,0 % wkładu własnego, finansowanego z dochodów własnych budżetu Gminy (126,3 tys. zł). Uchwałą z dnia 20 stycznia 2025 r.[15] Gmina przyjęła wym. wydatki do planu budżetu na 2025 r. Uchwałą z dnia 28 sierpnia 2025 r.[16] zmniejszono plan wydatków na 2025 r. ogółem i na realizację ww. zadania w rozdz. 90005 o 21,9 tys. zł do kwoty 491,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 10, 230-231, 275-288, 339, 387-412, 443-453, 551, 981, 984-987, 989, 996-999)

1.3.1. Zastępca Burmistrza Miasta wyjaśnił, że Gmina systematycznie monitorowała możliwości uzyskania wsparcia ze środków zewnętrznych dla planowanych przedsięwzięć, szczególnie poprzez cykliczne sprawdzanie harmonogramów naborów wniosków dla programów realizowanych na poziomie krajowym lub regionalnym. Wyjaśnił również, że do najczęściej wykorzystywanych kanałów informacyjnych należały oficjalne strony internetowe instytucji zarządzających i wdrażających (w tym: zakładki Funduszy

[12] Nr KPOD.03.12-IP.05-0206/23 o objęcie wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego przedsięwzięcia pn. „Wsparcie rozwoju społeczności energetycznej w Gminie Miejskiej Rumia.
[13] Nr IX/77/2024.
[14] Nr LXIV/801/2023.
[15] Nr XII/124/2025.
[16] Nr XIX/191/2025.

Europejskich i KPO), portale dedykowane takim instytucjom jak: Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz serwisy informacyjne urzędów marszałkowskich. Urząd pozyskiwał również informacje od związków i stowarzyszeń samorządowych (takich jak: Zawiązek Miast Polskich, Stowarzyszenie Gmin Polskich, Związek Gmin Pomorskich), które przekazywały aktualne informacje o możliwościach pozyskania wsparcia, w tym w ramach KPO.

(akta kontroli str. 10, 231, 289, 550)

1.3.2. Zastępca Burmistrza Miasta wyjaśnił, że istotną barierą w realizacji wsparcia rozwoju OZE był długi czas oceny wniosku o dofinansowanie – od złożenia wniosku we wrześniu 2023 r. do informacji o pozytywnej ocenie w czerwcu 2024 r. minęło ok. dziewięciu miesięcy. Dopiero po otrzymaniu decyzji o pozytywnej ocenie wniosku możliwe było zabezpieczenie środków na realizację przedsięwzięcia w budżecie Miasta Rumi, co pozwoliło na podjęcie realnych działań w ramach przedsięwzięcia.

Sekretarz Miasta wyjaśnił, że w przypadku wniosku o dofinansowanie, osoby zaangażowane w jego przygotowanie kontaktowały się telefonicznie z Ministerstwem odpowiedzialnym za ocenę dokumentów (wówczas Ministerstwem Rozwoju i Technologii), prosząc o informację dotyczącą terminu zakończenia oceny. W odpowiedzi poinformowano, że terminy ulegają wydłużeniu ze względu na dużą liczbę złożonych i aktualnie ocenianych wniosków. W przypadku wniosków o płatność, Urząd nie otrzymał z Ministerstwa Klimatu i Środowiska żadnej informacji ani uzasadnienia dotyczącego przedłużającego się czasu ich procedowania.

(akta kontroli str. 10, 231, 1000-1002, 1012-1013)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób w jaki Urząd był przygotowany do realizacji wsparcia rozwoju OZE dofinansowanej środkami KPO. Zadania odnoszące się do realizacji przedsięwzięcia przypisano komórkom organizacyjnym i pracownikom Urzędu. Osoby delegowane do realizacji wsparcia rozwoju OZE posiadały odpowiednie przygotowanie merytoryczne. Na realizację przedsięwzięcia zabezpieczono środki finansowe w budżecie Miasta Rumi.

OBSZAR

2. Prawidłowość realizacji przez gminy przedsięwzięć objętych wsparciem z KPO i osiąganie zakładanych efektów

Opis stanu faktycznego

2.1.1. W okresie 2023-2025 (do 30 września) Miasto Rumia uczestniczyło w trzech naborach wniosków o dofinansowanie zadań z KPO i jednym o udzielenie pożyczek z KPO na realizację pięciu zadań:

- w 2023 r. jeden wniosek o dofinansowanie złożony w Ministerstwie Rozwoju i Technologii dotyczył wsparcia rozwoju OZE[17], a kolejny złożony w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczył programu „Rozwój instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Maluch+ 2022-2029"[18] i polegał na utworzeniu 116 nowych miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat trzech w samorządowym żłobku miasta Rumi,
- w 2025 r. (do 30 września) jeden wniosek o udzielenie grantu na zakup materiałów dydaktycznych dla nauczycieli[19], złożono w Fundacji Orange. Wniosek o udzielenie preferencyjnych pożyczek na realizację pięciu projektów/zadań[20], złożono w Banku Gospodarstwa Krajowego[21].

Siedem z ośmiu ww. wniosków przeszło pozytywną weryfikację formalną i merytoryczną. Jeden z wniosków złożonych w Banku Gospodarstwa Krajowego[22], został odrzucony z powodów formalnych (projekt nie kwalifikował się do finansowania).

W związku ze złożeniem wyżej wymienionych wniosków, do dnia 30 września 2025 r. zawarto trzy umowy[23], tj.:

- umowę z 30 stycznia 2025 r. dotyczącą wsparcia rozwoju OZE o łącznej wartości wsparcia w kwocie 366,8 tys. zł (objętą badaniem w ramach kontroli NIK, co opisano w pkt 2.2.5 wystąpienia pokontrolnego),
- umowę z Wojewodą Pomorskim z dnia 27 października 2023 r.[24], na utworzenie 116 nowych miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 w samorządowym żłobku miasta Rumi. Umowna wartość zadania wyniosła 8208,0 tys. zł (z tego 6673,2 tys. zł z KPO i 1534,8 tys. zł z budżetu państwa).

---

[17] Został złożony w dniu 22 września 2023 r., a ostateczna wersja po korekcie w dniu 28 maja 2024 r.

[18] W ramach inwestycji A4.2.1 - dofinansowanie na tworzenie nowych miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych.

[19] W ramach C2.1 – Zwiększenie skali zastosowań rozwiązań cyfrowych publicznej, gospodarce i społeczeństwie, Inwestycja C2.1.3: E-kompetencje, przedsięwzięcie pn. „Szkoła Jutr@". Przekazanie grantu było warunkowane uczestnictwem wytypowanych 13 nauczycieli w szkoleniach.

[20] Tj.: „Podniesienie jakości przestrzeni publicznej z punktu widzenia potrzeb spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Rumi poprzez rewitalizację, poprawę i budowę ciągów pieszo rowerowych", „System indywidualnej segregacji odpadów w zabudowie wielorodzinnej w mieście Rumia", „Zazielenienie terenów miejskich w Rumi", „Wdrażanie energooszczędnych rozwiązań w budynkach użyteczności publicznej w Rumi" oraz „Adaptacja do zmian klimatu – budowa podziemnych zbiorników retencyjnych i wykorzystanie wód opadowych do podlewania roślinności".

[21] W ramach inwestycji B3.4.1. - Inwestycje na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast.

[22] Pożyczka na finasowanie „Wdrażania energooszczędnych rozwiązań w budynkach użyteczności publicznej Rumi".

[23] Pozostałe cztery umowy dotyczące pożyczek zawarto w dniu 30 października 2025 r.

[24] Nr 1/I-KPO/TW/JST/2023.

Do dnia 30 września 2025 r. przekazano dofinansowanie w kwocie 120,0 tys. zł,

- umowę z Fundacją Orange z dnia 4 marca 2025 r.[25], w sprawie przekazania grantu w kwocie 13,0 tys. zł na zakup materiałów dydaktycznych. Do dnia 30 września 2025 r. przekazano dofinansowanie w pełnej kwocie, tj. 13,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 10-12, 231-233, 235-236, 238-274, 293-348, 387-453, 979-980)

2.1.2. Urząd nie występował z wnioskiem o ponowną ocenę przedsięwzięcia realizowanego w ramach wsparcia rozwoju OZE, bowiem nie było takiej potrzeby, gdyż przedsięwzięcie zostało objęty wsparciem.

(akta kontroli str. 12, 234, 979-980)

2.1.3. Umowa z dnia 30 stycznia 2025 r. (podpisana 496 dni od dnia złożenia wniosku i 231 dni jego pozytywnej oceny) zawierała elementy wskazane w art. 14lzh ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju[26]. Została podpisana elektronicznie przez Burmistrza Gminy przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta oraz upoważnionego przedstawiciela Ministra Klimatu i Środowiska. Do umowy dołączono załączniki, tj.: dokumenty potwierdzające umocowania przedstawicieli Gminy i Ministerstwa Klimatu i Środowiska, harmonogram i opis przedsięwzięcia, zaświadczenie z banku o prowadzeniu wyodrębnionej ewidencji, wzór oświadczenia o zmianie rachunku, zasady współpracy Stron w obszarze danych osobowych w związku z realizacją przedsięwzięcia.

W trakcie realizacji zadania dokonano jednej zmiany umowy – aneks zawarto w dniu 3 lipca 2025 r.[27] w związku z wnioskami Burmistrza Rumi z 26 maja 2025 r. i z 30 maja 2025 r. Zmiany były przewidziane umową w sprawie wsparcia rozwoju OZE i dotyczyły:

- okresu realizacji przedsięwzięcia (§ 11 ust. 1 pkt 4 ww. umowy) – miało zostać zrealizowane w okresie od 2 września 2024 r. do 30 września 2025 r., zamiast jak pierwotnie planowano w okresie od 2 września 2024 r. do 30 czerwca 2025 r.,
- zmniejszenia: planowanego kosztu całkowitego z 512,9 tys. zł do 491,0 tys. zł; wydatków kwalifikowanych z 427,3 tys. zł do 405,4 tys. zł; łącznej wartości wsparcia z 386,6 tys. zł do 366,8 tys. zł i kosztów pośrednich z 20,3 tys. zł

[25] Nr G/KPO/95/2025/SJ.
[26] Dz.U. z 2025 r. poz. 198.
[27] Przez przedstawicieli Urzędu podpisany w dniu 30 czerwca 2025 r., a przez przedstawiciela Ministerstwa Klimatu I Środowiska w dniu 3 lipca 2025 r.

do 19,3 tys. zł oraz wkładu własnego z 40,7 tys. zł do 38,6 tys. zł (§ 11 ust. 1 pkt 6 ww. umowy),

- przedłużenia okresu kwalifikowania wydatków z 30 czerwca 2025 r. do 30 września 2025 r.,
- zmiany harmonogramu płatności. Pierwotnie cała refundacja miała nastąpić w II kwartale 2025 r. Po zmianie refundacja miała nastąpić w II kwartale 2025 r. (1,3 tys. zł) i w III kwartale 2025 r. (365,5 tys. zł).

Zmiany w zakresie wartości, kosztów i wydatków dotyczących przedsięwzięcia wynikały z rezygnacji z zadania polegającego na koordynacji projektu wycenionego na 20,9 tys. zł, przez co automatycznie pomniejszono koszty pośrednie o 1,0 tys. zł[28]. Jako uzasadnienie (z dnia 30 maja 2025 r.) wskazano, że w trakcie realizacji projektu dokonano przeglądu zasobów organizacyjnych i zdecydowano, że możliwe jest zapewnienie skutecznej koordynacji przy wykorzystaniu wiedzy i doświadczenia zatrudnionych osób.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska wyraziło również zgodę na zmianę umowy (§ 11 ust. 1), która nie skutkowała koniecznością sporządzenia aneksu do umowy[29]. Polegała ona na sporządzeniu jednego z zadań harmonogramu, tj. opracowania kompleksowej dokumentacji prawnej w ramach innego zadania z tego harmonogramu, tj. „Opracowanie koncepcji rozwoju wybranych społeczności energetycznych". Zmiana nie miała wpływu na kwotę wydatków kwalifikowalnych oraz liczbę i wartości wskaźników.

Naczelnik Wydziału Klimatu i Środowiska Urzędu wyjaśniła, że przedłużając termin realizacji zadania skorzystano ze zmiany zapisów w Regulaminie wyboru[30] – wydatki kwalifikowane można było ponosić w okresie od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie do dnia 30 września 2025 r. Tym samym zawnioskowano o przedłużenie terminu zakończenia realizacji zadania z 30 czerwca 2025 r. na 30 września 2025 r. Wyjaśniła, że sporządzona koncepcja rozwoju społeczności energetycznej (w ramach wsparcia rozwoju OZE) wymagała poprawek - wydłużenie terminu pozwoliło na pogłębioną analizę i staranne przygotowanie tego dokumentu.

(akta kontroli str. 293-328, 348, 387-463, 493, 562-564, 584, 604, 719-721, 1003-1004)

2.2.1. Wsparcie rozwoju OZE nie było realizowane w formule partnerskiej.

(akta kontroli str. wniosek str. 3, 329-386, 387-463)

2.2.2. Zgodnie z aneksem do umowy z dnia 30 stycznia 2025 r. przedsięwzięcie objęte badaniem NIK polegało: na opracowaniu koncepcji rozwoju wybranych społeczności energetycznych łącznie ze sporządzeniem kompleksowej

[28] Liczone ryczałtem w wysokości 5% faktycznie poniesionych wydatków.
[29] Wniosek Zastępcy Burmistrza Rumi z dnia 1 lipca 2025 r.
[30] Regulamin wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności Inwestycja B2.2.2/G1.1.2 Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne, Część A wsparcie przedinwestycyjne (dalej: „Regulamin wyboru").

dokumentacji prawnej, przeprowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych oraz zorganizowaniu wsparcia eksperckiego − zadania zostały wykonane w terminie wynikającym ze zmodyfikowanego[31] harmonogramu realizacji przedsięwzięcia, tj. w okresie od 2 września 2024 r. do 30 września 2025 r. Wydatki ponoszono w terminach wskazanych w umowie z dnia 30 stycznia 2025 r.

Zgodnie z harmonogramem płatności po zmianach, pierwsza płatność za wsparcie rozwoju OZE (1,3 tys. zł) miała zostać dokonana w II kwartale 2025 r. [32]; kolejne na pozostałą kwotę umowną (365,5 tys. zł) w III kwartale 2025 r. Urząd terminowo ponosił wydatki:

- z tytułu opracowania koncepcji rozwoju wybranych społeczności energetycznych łącznie ze sporządzeniem kompleksowej dokumentacji prawnej w dniu 22 sierpnia 2025 r.
- z tytułu wsparcia eksperckiego w dniu 3 lipca 2025 r. i w dniu 6 sierpnia 2025 r.
- działania informacyjno-edukacyjne rozliczane stawką ryczałtową (potwierdzone listami obecności) prowadzono w dniach: 18 marca 2025 r., 12 maja 2025 r., 22 lipca 2025 r. i 1 września 2025 r.

(akta kontroli str. 118-122, 297-298, 387-453, 500-506, 510-536, 563-564, 573-574, 576-579, 581, 584-586, 604)

W Urzędzie prowadzono działania informacyjne o otrzymanym wsparciu ze środków KPO, o których mowa w § 10 ust. 2 umowy z dnia 30 stycznia 2025 r., tj.: umieścił na swojej stronie internetowej w zakładce poświęconej informacjom o Funduszach Europejskich informację o realizacji wsparcia rozwoju OZE[33]. Informacja o realizacji wsparcia rozwoju OZE była zamieszczona na tablicy informacyjnej w siedzibie Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza Urzędu oraz na takich dokumentach takich jak umowy z wykonawcami i listy obecności. Naczelnik Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza wyjaśniła, że informowano o otrzymanym wsparciu ze środków KPO w materiałach wyświetlanych podczas organizowanych wydarzeń.

(akta kontroli str. 105-122, 402, 496-500, 503, 506, 576-579, 582, 586, 601-603, 735)

---

[31] Aneksem do umowy zawartym w dniu 3 lipca 2025 r., o którym mowa w pkt 2.1.3 wystąpienia pokontrolnego.

[32] Dotyczyła rozliczanych ryczałtem spotkań informacyjnych. Spotkania takie miały miejsce m.in. w II kwartale 2025 r., co szczegółowo opisano w pkt 2.2.6 wystąpienia pokontrolnego.

[33] https://rumia.eu/informacje-o-projekcie-wsparcie-rozwoju-spolecznosci-energetycznej-w-gminie-miejskiej-rumia.

2.2.3. Urząd w celu ewidencjonowania dochodów i wydatków dotyczących wsparcia rozwoju OZE założył w banku rachunek pomocniczy.[34]

W sposób prawidłowy zapewniono prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej dla wsparcia rozwoju OZE.[35]

Dokumenty księgowe rozliczane w ramach badanego zadania zawierały jednoznaczne odniesienie do badanego przedsięwzięcia – poprzez wskazanie numeru rachunku bankowego i nazwy zadania lub samej nazwy zadania.

(akta kontroli str. 105-126, 469-509)

2.2.4. Zgodnie z listą oświadczeń wykazanych dla działania A3 – etap I w załączniku nr 3 do Regulaminu wyboru, Urząd był zobowiązany do złożenia oświadczenia o zgodności przedsięwzięcia z zasadą DNSH[36] oraz deklaracji opracowania Analizy zgodności z zasadą DNSH na etapie składania wniosku o płatność końcową.

Urząd do dnia zakończenia kontroli nie złożył wniosku o płatność końcową, co opisano w pkt 2.2.5 wystąpienia pokontrolnego.

Niemniej jednak w treści wniosku o udzielenie wsparcia badanego przedsięwzięcia zawarte było oświadczenie o jego zgodności z zasadą DNSH. Zgodnie z załącznikiem nr 10 do Regulaminu wyboru analiza DNSH powinna zostać sporządzona i dołączona do wniosku o płatność na etapie końcowego rozliczenia wsparcia rozwoju OZE. Ponieważ Urząd planuje przystąpienie do II etapu działania A.3, nie składa więc wniosku o płatność końcową i tym samym oświadczenie, o którym mowa nie jest jeszcze wymagane (co opisano w pkt 2.2.5 wystąpienia pokontrolnego).

Zgodnie z § 4 ust. 7 umowy z dnia 30 stycznia 2025 r. Gmina miała obowiązek złożyć wniosek o płatność końcową najpóźniej do 14 dni po zakończeniu opracowania wsparcia rozwoju OZE – czyli po zakończeniu pierwszego etapu.

Sekretarz Miasta wyjaśnił, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska dało możliwość przystąpienia do II etapu działania A.3., co nie było obligatoryjne. Wola przystąpienia do II etapu i uzyskania dofinansowania na zadania rozwijające działalność społeczności energetycznej była inicjatywą Urzędu.

---

[34] Na podstawie wniosku z dnia 5 lipca 2024 r.

[35] Dla wym. zadania utworzono konta analityczne: 130-59 Rachunek bankowy społeczności energetyczne oraz konto 223-59 Rozliczenie wydatków budżetowych społeczności energetyczne. Zasilenie rachunku bankowego społeczności energetycznej było ewidencjonowane po jego stronie WN oraz po stronie Ma konta 223-59 Rozliczenie wydatków budżetowych społeczności energetyczne; zapłata za fakturę po stronie Wn konta 201-01 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami oraz po stronie Ma konta 130-59 Rachunek bankowy – społeczności energetyczne. Transakcje bez wyodrębnionej analityki z rozszerzeniem „59" (takie jak: ewidencja zobowiązań na kontach 402-01 Koszty usług obcych w korespondencji do konta 201-01 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami oraz ewidencja konta 998 Zaangażowanie wydatków budżetowych i konta 980 Plan finansowy wydatków budżetowych) były ewidencjonowane pod klasyfikacją zadaniową pn. „Wsparcie rozwoju społeczności energetycznej w gminie miejskiej Rumia".

[36] Zasada DNSH jest elementem prawa Unii Europejskiej, który wymaga, aby inicjatywy, programy i projekty finansowane ze środków UE nie szkodziły znacząco osiągnięciu sześciu głównych celów środowiskowych UE. W praktyce oznacza to, że każde działanie, które ubiega się o fundusze unijne, musi przejść tzw. ocenę DNSH, aby potwierdzić jego zgodność z zasadami zrównoważonego rozwoju i Europejskim Zielonym Ładem.

(akta kontroli str. 293-316, 324-326, 349, 399, 443-453, 464-466, 573-574, 585, 588-600, 1000-1001, 1012-1013)

2.2.5. Zgodnie z § 4 ust. 7 umowy z dnia 30 stycznia 2025 r. pierwszy wniosek o płatność powinien zostać złożony nie później niż trzy miesiące po podpisaniu umowy, a wniosek o płatność końcową najpóźniej w terminie do 14 dnia po zakończeniu realizacji badanego przedsięwzięcia, tj. zgodnie z umową do 14 października 2025 r.

(akta kontroli str. 105-127, 387-453)

Do 30 września 2025 r. Urząd złożył trzy wnioski o płatność, w odpowiedniej formie za pośrednictwem wskazanego w umowie z 30 stycznia 2025 r. systemu, tj.:

- pierwszy wniosek (sprawozdawczy) za okres od 2 września 2024 r, do 28 kwietnia 2025 r. złożono 28 kwietnia 2025 r., tj. zgodnie z § 4 ust. 7 ww. umowy. W ww. okresie przeprowadzono jedno spotkanie informacyjne objęte ryczałtem w wysokości 1,4 tys. zł za spotkanie; nie ponoszono innych wydatków. Minister Klimatu i Środowiska dwukrotnie złożył uwagi do pierwszego wniosku o płatność[37]. Dotyczyły m.in.: braku listy osób upoważnionych do podpisywania wniosków o płatność, informacji dotyczących zamówienia publicznego, sposobu wykazywania działań informacyjno-edukacyjnych. W odniesieniu do tych uwag pracownik Spółki zeznał, że: na dzień złożenia wniosku lista osób upoważnionych do podpisywania wniosków o płatność nie została jeszcze sporządzona; do wniosku dołączono informacje dotyczące zamówienia, które uznano za stosowne − w instrukcji do systemu CST jest napisane, że można dodać załączniki dotyczące zamówienia, ale nie wskazano jakie dokumenty powinny być dołączone. Naczelnik Wydziału Klimatu i Środowiska Urzędu wyjaśniła, że spotkania informacyjne zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Klimatu i Środowiska wykazano ostatecznie w ostatnim wniosku o płatność. Trzecia wersja wniosku została złożona 29 sierpnia 2025 r.,

- drugi wniosek (sprawozdawczy i refundacyjny), za okres od 29 kwietnia 2025 r. do 25 sierpnia 2025 r., złożono 29 sierpnia 2025 r., tj. 46 dni po umownym terminie, co szerzej opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości". Do refundacji wykazano wydatki w kwocie 64,6 tys. zł z tytułu opracowania koncepcji rozwoju (63,0 tys. zł) oraz wsparcia eksperckiego (1,6 tys. zł). Do 30 października 2025 r. Urząd nie otrzymał uwag do złożonego wniosku o płatność (zgodnie z § 4 ust. 23 umowy pierwsza weryfikacja wniosku powinna zostać dokonana w terminie 30 dni od daty złożenia wniosku przez Urząd),
- trzeci wniosek (sprawozdawczy i refundacyjny) za okres od 26 sierpnia 2025 r. do 30 września 2025 r. złożono 2 października 2025 r., tj. w terminie wynikającym z § 4 ust. 6 umowy. Do refundacji wykazano wydatki

[37] W dniu 13 maja 2025 r. oraz w dniu 25 sierpnia 2025 r.

kwalifikowane w kwocie 8,9 tys. zł, z tego: z tytułu ryczałtowych kosztów pośrednich (3,9 tys. zł) oraz działań informacyjno-edukacyjnych (wg stawki ryczałtowej w wysokości 5,0 tys. zł). Do 30 października 2025 r. Urząd nie otrzymał uwag do złożonego wniosku o płatność

(akta kontroli str. 105-127, 293-328, 356-377, 387-453, 467-536, 548-549, 573, 581, 584-587, 605-718, 725-727, 983, 991-993)

Naczelnik Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza wyjaśniła, że z uwagi na zamiar przystąpienia do drugiego etapu działania A.3 w ramach KPO, Urząd nie składał wniosku o płatność końcową. Zgodnie z załącznikiem nr 21 do Regulaminu wyboru w przypadku, gdy odbiorca wsparcia chce rozpocząć realizację etapu II działania A.3 składa ostatni wniosek o płatność częściową w ramach etapu I, a po jego weryfikacji składa wniosek o zmianę umowy i podejmuje realizację etapu II. Trzeci wniosek o płatność został złożony w dniu 2 października 2025 r.

Każdy z wniosków o płatność według stanu na 30 października 2025 r. miał status „złożony". Zgodnie z § 4 ust. 23 umowy z 30 stycznia 2025 r. ostateczna weryfikacja wniosku o płatność (z uwzględnieniem składanych korekt) nie powinna co do zasady przekroczyć 90 dni od daty jego pierwszego złożenia przez Urząd. Do dnia zakończenia kontroli terminy te nie upłynęły, a Urząd nie otrzymał refundacji.

(akta kontroli str. 293-315, 387-453, 528-536, 573, 584, 587, 605-718, 725-727)

Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie wsparcia rozwoju OZE, dofinansowanie z KPO miało wynieść 90% wydatków kwalifikowanych, którymi były wydatki netto. Wartość wykazanego dofinansowania ogółem wyniosła 73,5 tys. zł, tj. 90,4 % wydatków kwalifikowanych − 81,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 105-127, 293-328, 356-377, 387-453, 467-536, 548-549, 573, 581, 584-587, 605-718, 725-727)

2.2.6. Zgodnie z § 3 ust. 7 umowy z dnia 30 stycznia 2025 r. wsparcie przyznane na realizację badanego przedsięwzięcia miało być wypłacane Urzędowi przez Polski Fundusz Rozwoju na podstawie zlecenia płatności wystawionego i zaakceptowanego przez Ministra Klimatu i Środowiska, zgodnie z terminarzem płatności udostępnionym na stronie https://pfrsa.pl/kpo.html, gdzie realizacja całej płatności została zaplanowana w III kwartale 2025 r.

Naczelnik Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza wyjaśniła, że zgodnie z pierwszymi uwagami do wniosku o płatność z 28 kwietnia 2025 r., należało w nim wykazać wydatki ryczałtowe dotyczące spotkań informacyjno-promocyjnych. Z tego względu w harmonogramie płatności dla przedsięwzięcia, który był załącznikiem do aneksu nr 1 do umowy z 30 stycznia 2025 r. podpisanego 3 lipca 2025 r., ujęto te wydatki, jako poniesione w II kwartale. Następnie, zgodnie z kolejnymi uwagami z 25 sierpnia 2025 r. do pierwszego wniosku o płatność, ryczałt miał zostać rozliczony w ramach ostatniego wniosku. Uwagi z 25 sierpnia 2025 r. nie skutkowały spisaniem aneksu do umowy w zakresie harmonogramu płatności. Skutkowały natomiast zaktualizowaniem

harmonogram płatności w systemie CST, według którego wszystkie wydatki miały zostać rozliczone w III kwartale. Stąd niespójność pomiędzy harmonogramem załączonym do aneksu do umowy z harmonogramem z systemu CST.

Zmiana w zakresie terminu płatności nie wpisywała się w istotne zmiany wskazane w § 11 ust. 1 umowy z 30 stycznia 2025 r. skutkujące koniecznością sporządzenia aneksu do umowy.

(akta kontroli str. 402-403, 447, 464-466, 580, 585, 725)

2.2.7. Rozliczone wydatki kwalifikowane dotyczące wsparcia rozwoju OZE (ogółem 81,3 tys. zł) były ponoszone w okresie od 27 maja 2025 r. do 22 sierpnia 2025 r., tj. w okresie kwalifikowalności wskazanym w § 4 ust. 1 umowy z 30 stycznia 2025 r. (od 2 września 2023 r. do 30 września 2025 r.).

Wydatki poniesione przez Urząd na wsparcie badanego przedsięwzięcia obejmowały kategorie wydatków kwalifikowanych wskazanych w § 5 ust. 4 Regulaminu wyboru (etap I), tj. w szczególności: opracowanie koncepcji rozwoju OZE, usługi eksperckie oraz wydatki na działania informacyjno-edukacyjne.

Do refundacji wykazano wydatki kwalifikowane wynikające z:

- faktur zakupu (71,8 tys. zł netto)[38],
- kwotę będącą umownym ryczałtem za cztery spotkania informacyjne (5,6 tys. zł netto)[39],
- 5% faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowanych bezpośrednich (3,9 tys. zł), tj. zgodnie z § 5 ust. 5 Regulaminu wyboru w formie ryczałtu oraz § 4 ust. 13 umowy z dnia 30 stycznia 2025 r.

Refundacja wyniosła 90% wartości wykazanych wydatków kwalifikowanych oraz 100% kosztów ryczałtowych przewidzianych Regulaminem wyboru, tj. zgodnie z § 6 ust. 2 Regulaminu wyboru (ogółem 73,5 tys. zł).

(akta kontroli str. 293-328, 467-468, 496-506, 510-536, 548-549, 565-572, 582-586, 722-724, 728-732, 735-832, 837-967)

Wydatek za sporządzenie koncepcji rozwoju społeczności energetycznej[40] (70,0 tys. zł netto) objęty był zamówieniem publicznym udzielonym w trybie art. 275 pkt 1 upzp.

Zamówienie nie było ujęte w planie postępowań o udzielenie zamówień Urzędu. Według wyjaśnienia kierownika Referatu Zamówień Publicznych Urzędu nie było

---

[38] Z tytułu opracowania koncepcji rozwoju (70,0 tys. zł netto) oraz zakupu usług eksperckich (1,8 tys. zł netto).

[39] Zgodnie z wnioskiem zaplanowano 5 spotkań informacyjnych, w których miało wziąć udział od 15 do 20 osób w każdym, tj. łącznie min. 75 osób. Założono rozliczenie wydatku z zastosowaniem metod uproszczonych w postaci kwot ryczałtowych. Spotkania miały być prowadzone przez pracownika zatrudnionego w ramach Przedsięwzięcia oraz z udziałem ekspertów zewnętrznych (wydatki rozliczane w ramach innych kategorii). Spotkania informacyjne zaplanowano w budynkach jednostek organizacyjnych gminy, nie wliczono kosztów wynajmu sal konferencyjnych. Uśredniony koszt jednego spotkania oszacowano na 1400 zł / spotkanie, tj. 7000 zł łącznie. Efektem realizacji zadania miał być udział 75 osób w zorganizowanych spotkaniach.

[40] Umowa z dnia 21 stycznia 2025 r. Nr UM/175/KOP/3/UB/122-W/2025 r., dalej: „umowa z 21 stycznia 2025 r.".

przewidziane na etapie tworzenia planu i zgodnie z linią orzeczniczą Urzędu Zamówień Publicznych nie musiało być wprowadzone do planu w trakcie roku. Postępowanie było zamieszczone na platformie zakupowej Urzędu. Burmistrz Powołał pięcioosobową komisję zgodnie z art. 53 ust. 2 i 3 upzp, a jej członkowie złożyli stosowane oświadczenia, o których mowa w art. 56 ust. 4 upzp. Szacunkowa wartość zamówienia została określona zgodnie z art. 28 i art. 36 upzp. W sposób prawidłowy ustalono warunki udziału w postępowaniu (art. 112-117 upzp) i kryteria oceny ofert (art. art. 240-242 i art. 246). Wybrano ofertę najkorzystniejszą na podstawie kryteriów oceny ofert określonych w dokumentach zamówienia (art. 239 ust. 1 upzp). W sposób prawidłowy (253 ust. 1 i 2 upzp) poinformowano wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty. Informacja o wykonaniu umowy została zamieszczona w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie określonym w art. 448 upzp. Stwierdzono jednak, że:

- w specyfikacji warunków zamówienia (dalej: „swz") w części dotyczącej przedmiotu zamówienia nie wskazano liczby spotkań informacyjnych z interesariuszami, tym samym jeden z elementów dotyczących przedmiotu zamówienia nie został opisany w sposób jednoznaczny i wyczerpujący (art. 99 ust. 1 upzp), co opisano szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości",
- Urząd dokonał zwrotu zabezpieczenia wykonania umowy w kwocie 1,8 tys. zł (70%) wniesionego przez wykonawcę koncepcji rozwoju OZE zabezpieczenia należytego wykonania umowy z przekroczeniem terminu określonym dla tej czynności w § 15 ust. 2 lit a umowy z 21 stycznia 2025 r.[41], co opisano szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości,
- w protokole postępowania wskazano osobę, która mogąc mieć wpływ na wynik postępowania złożyła oświadczenia, o którym mowa w art. 56 ust. 4 upzp, podczas gdy takiego oświadczenia nie złożyła i nie była do tego zobowiązania, co szerzej opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości".

Umowę z 3 kwietnia 2025 r.[42] w sprawie świadczenia usług eksperckich zawarto bez stosowania przepisów upzp, zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 tej ustawy. Zgodnie z umową z 30 stycznia 2025 r. szacowane wydatki kwalifikowane dla tego zadania miały wynieść 7,0 tys. zł.

Zgodnie z § 2 ust. 1 Regulaminu postępowania[43], upoważniony przez Naczelnika Wydziału pracownik Urzędu negocjował cenę z wykonawcą. W Regulaminie postępowania brak jest zapisów o konieczności skierowania zapytań do kilku potencjalnych wykonawców. Wskazany przez Naczelnik Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza pracownik Urzędu ustalił wartość usługi podczas rozmowy z wybranym wykonawcą. Nie prowadził takich ustaleń z innymi potencjalnymi wykonawcami. Naczelnik Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza wyjaśniła, że rozmowy prowadzono z wybranym wykonawcą z uwagi na jego

41 Nr UM/175/KOP/3/UB/122-W/2025.
42 Nr UM/502/KOP/4/UB/258-W/2025.
43 Stanowiącego załącznik do zarządzenia Burmistrza Miasta Rumi z dnia 4 stycznia 2021 r. Nr 876/1/2021.

doświadczenie oraz znajomość specyfiki instalacji ciepłowniczej i energetycznej Gminy. Notatka z prowadzonego postępowania była zgodna ze wzorem wskazanym w Regulaminie postępowania.

(akta kontroli str. 29-167, 290-291, 496-506, 553-561, 565-572, 583, 722-724, 728-732, 735-832, 835-836)

2.2.9. Wskaźniki (produktu) określone w załączniku nr 4 do umowy z dnia 30 stycznia 2025 r., tj.:

- opracowanie koncepcji rozwoju OZE (1 szt.),
- przeprowadzenie pięciu spotkań informacyjno-edukacyjnych,
- opracowanie kompleksowej dokumentacji prawnej (1 szt.),
- przepracowanych 240 godz. na rzecz przedsięwzięcia,

miały zostać zrealizowane w 2025 r.

Koncepcja rozwoju OZE została przekazana do Urzędu 17 czerwca 2025 r. Protokół odbioru kompletnej koncepcji spisano 18 lipca 2025 r. Poprawki do uwag (z 26 czerwca 2025 r. i z 10 lipca 2025 r.) były nanoszone w terminach wskazanych przez zamawiającego.

Wydatki kwalifikowane z tytułu opracowania koncepcji rozwoju wybranych społeczności energetycznych były niższe niż planowano - wyniosły 70,0 tys. zł, zamiast 300,0 tys. zł wskazanych w umowie z 30 stycznia 2025 r.

We wnioskach o płatność wykazano przeprowadzenie czterech spotkań informacyjnych (zamiast pięciu oczekiwanych) na dowód czego zgodnie z umową z 30 stycznia 2025 r. sporządzono m.in. listy obecności z każdego ze spotkań oraz opracowanie jednej kompleksowej dokumentacji prawnej.

Naczelnik Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza wyjaśniła, że częstotliwość spotkań informacyjnych wynikała z tempa prac nad koncepcją rozwoju społeczności energetycznej. Spotkania odbywały się w cyklu ok. 2-miesięcznym. Oczekiwana liczba pięciu spotkań została określona na etapie składania wniosku o dofinansowanie, gdzie szacowano czas trwania przedsięwzięcia na ok. 14 miesięcy. Ostatecznie realny czas realizacji przedsięwzięcia, od momentu wprowadzenia wydatków z nim związanych do budżetu gminy znacząco się skrócił (uchwała o zmianie budżetu została podjęta dnia 28 listopada 2024 r.).

Z tytułu spotkań informacyjno-edukacyjnych Urząd we wnioskach o płatność prawidłowo wykazał 5,6 tys. zł wydatków kwalifikowanych (rozliczanych ryczałtem) zamiast 7,0 tys. zł wskazanych w umowie z dnia 30 stycznia 2025 r. za pięć spotkań (tj. po 1,4 tys. zł za każde spotkanie). Wskaźnik dotyczący opracowania kompleksowej dokumentacji prawnej był bezkosztowy.

Wykonawca koncepcji rozwoju społeczności energetycznej opracował również dokumentację prawną wymaganą umową z dnia 30 stycznia 2025 r.[44], w tym: deklarację przystąpienia do Klastra Energii, źródła i sposób finansowania Klastra, Porozumienie oraz regulamin Klastra Energii. Dokumentacja została przekazana

[44] Opracowaną na podstawie § 1 ust. 3 umowy dnia 21 stycznia 2025 r.

w dniu 17 czerwca 2025 r. razem z koncepcją rozwoju społeczności energetycznej.

We wnioskach o płatność wykazano przepracowanie 47 godzin na rzecz przedsięwzięcia (zamiast 240 godzin), na dowód czego zgodnie z umową z 30 stycznia 2025 r. w aktach sprawy przechowywano: umowę cywilnoprawną z 3 kwietnia 2025 r.[45]oraz rachunki z 31 maja i 30 czerwca 2025 r. Urząd we wnioskach o płatność wykazał z tego tytułu 1,8 tys. zł wydatków kwalifikowanych (tj. wartość netto wynikającą z faktur zakupu usługi) zamiast 14,1 tys. zł wskazanych w umowie z 30 stycznia 2025 r. za 240 godz.

Naczelnik Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza wyjaśniła, że w umowie na usługi doradcze, jak i w umowie z 30 stycznia 2025 r. określono maksymalną liczbę godzin możliwych do przepracowania na rzecz realizacji zadania, tj. 240 godzin. Liczba ta stanowiła górny limit zaangażowania eksperta, a nie zobowiązanie do pełnego wykorzystania wskazanego wymiaru czasu pracy. Liczba faktycznie przepracowanych godzin była uzależniona od etapu prac i zakresu czynności wymagających wsparcia eksperckiego. W analizowanym okresie nie wystąpiła potrzeba zaangażowania eksperta w pełnym wymiarze czasowym przewidzianym w umowie. Tym samym niewykorzystanie pełnego limitu godzin nie stanowi naruszenia postanowień umowy, lecz wynika z racjonalnego i efektywnego wykorzystania zasobów oraz dostosowania intensywności prac do rzeczywistych potrzeb projektu.

(akta kontroli str. 105-128, 293-328, 387-453, 467-468, 510-536, 568, 573-574, 576-579, 585, 837-967, 982, 989)

2.3.1. W okresie objętym kontrolą badane przez NIK przedsięwzięcie – wsparcie rozwoju OZE, nie było przedmiotem kontroli zewnętrznej lub audytu prowadzonego przez podmioty zewnętrzne.

(akta kontroli str. 464-466)

2.3.2. Zgodnie z § 4 ust. 6 i ust. 7 oraz § 8 umowy z 30 stycznia 2025 r. obowiązek sprawozdawczy sprowadzał się do składania wniosków o płatność, co opisano w pkt 2.2.5 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 293-328, 387-453, 464-466, 510-536)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Drugi wniosek o płatność, za drugi kwartał złożono 29 sierpnia 2025 r., tj. 46 dni po terminie (14 lipca 2025 r.) wynikającym z § 4 ust. 6 umowy z 30 stycznia 2025 r., zgodnie z którym wnioski o płatność należało składać nie rzadziej

[45] Nr UM/502/KOP/4/UB/258-W/2025. Przedmiotem umowy była weryfikacja dokumentów związanych z utworzeniem społeczności energetycznej, opracowanie opinii, analiz, stanowisk i rekomendacji w przedstawianych sprawach oraz udział w spotkaniach z potencjalnymi interesariuszami społeczności energetycznej oraz wykonawcą koncepcji rozwoju OZE.

niż raz na kwartał (do 14 dnia po zakończeniu kwartału) i po otrzymaniu w tej sprawie monitu Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Pracownik Spółki zobowiązany ustnie przez Prezesa Zarządu Spółki do przygotowywania wniosków o płatność oraz wprowadzania ich do systemu, Naczelnik Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza oraz pełnomocnik Burmistrza ds. rozwoju miasta (pełniąca jednocześnie funkcję Prezesa Zarządu Spółki) wyjaśnili, że powodem opóźnienia był przedłużający się proces uzgodnień koncepcji rozwoju społeczności energetycznej − trwały uzgodnienia dotyczące treści tej dokumentacji. Nie można było dokonać płatności, a zamierzano wykazać ten wydatek w drugim wniosku o płatność, który miał być ostatnim wnioskiem. Z Ministerstwa Klimatu i Środowiska uzyskano ustną informację, że ostatni wniosek może być złożony po 30 września, tj. po zakończeniu projektu, czyli po terminie wskazanym w aneksie do umowy. Trzeci wniosek o płatność złożono więc 2 października 2025 r. (rozliczono w nim wydatki ryczałtowe i koszty pośrednie).

Zdaniem NIK wnioski należało składać w terminach umownych niezależnie od tego czy wydatek w danym okresie został poniesiony.

(akta kontroli str. 208-210, 214-216, 387-412, 519-527, 716, 718, 968-970)

2. Przedmiot zamówienia na „Opracowanie Koncepcji Rozwoju Społeczności Energetycznej w Gminie Miejskiej Rumia" w zakresie wielkości i zakresu działań informacyjno-edukacyjnych opisano w swz (stanowiącym załącznik do ogłoszenia o zamówieniu) w sposób niejednoznaczny i niewyczerpujący, co było sprzeczne z art. 99 ust. 1 upzp, bowiem nie podano zaplanowanej liczby takich spotkań, choć określono ją we wniosku o dofinansowanie zadania ze środków KPO. Niniejsze zostało uzupełnione na etapie odpowiedzi na pytania do swz.

   W opisie przedmiotu zamówienia stanowiącym załącznik A do swz wskazano, że wykonanie zamówienia obejmuje udział wykonawcy koncepcji w spotkaniach informacyjnych związanych z rozwojem społeczności energetycznej z interesariuszami /potencjalnymi uczestnikami społeczności energetycznej (forma, termin i miejsce spotkań zostaną ustalone). Powyższy opis nie spełniał wymogu art. 99 ust. 1 pzp, zgodnie z którym przedmiot zamówienia opisuje się w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty, bowiem nie był zgodny z wnioskiem o dofinansowanie zadania ze środków KPO z dnia 22 września 2023 r., w którym deklarowano pięć takich spotkań (dofinansowanych w kwocie 1,4 tys. zł netto każde). Niniejsze zostało uzupełnione na etapie odpowiedzi na pytania do swz.

   Pracownik Urzędu sporządzający opis przedmiotu zamówienia wyjaśnił, że w swz podano liczbę spotkań. Zakładano, że będą co najmniej trzy spotkania, co zapisano w pkt 1.2 ppkt 4 przedmiotu zamówienia

zamieszczonego na stronie internetowej zamawiającego. Maksymalnie mogło ich być pięć, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Wyjaśnił również, że w dacie sporządzania zamówienia Urząd nie wiedział jak będzie forma tych spotkań z uwagi na to, że nie chciano wprowadzać ograniczeń w tym zakresie. W ocenie NIK Urząd nie określił liczby spotkań informacyjnych związanych z rozwojem społeczności energetycznej. W przywołanym przez ww. pracownika opisie przedmiotu zamówienia pkt 1.2 ppkt 4 wskazana była liczba spotkań konsultacyjnych z Zamawiającym w celu zaprezentowania postępu prac nad koncepcją rozwoju społeczności energetycznej w gminie miejskiej Rumia, a nie liczba spotkań informacyjnych, o których mowa w pkt 1.2 ppkt 6 niniejszego opisu.

(akta kontroli str. 68-72, 103-104, 143, 146-149, 329-348, 360, 427, 446, 568, 731-732)

3. Urząd dokonał zwrotu zabezpieczenia wykonania umowy z dnia 21 stycznia 2025 r. na „Opracowanie Koncepcji Rozwoju Społeczności Energetycznej w Gminie Miejskiej Rumia" na kwotę ogółem 1,8 tys. zł z przekroczeniem terminu określonego w § 15 ust. 2 lit. a umowy z 21 stycznia 2025 r. Urząd został zobowiązany do zwrotu 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy (tj. 1,8 tys. zł) w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należycie wykonane. Protokolarny odbiór zadania, zrealizowanego należycie, nastąpił 18 lipca 2025 r., natomiast zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy dokonano w związku z niniejszą kontrolą NIK 7 października 2025 r., tj. w 51 dniu po upływie umownego terminu (17 sierpnia 2025 r.). Z tytułu opóźnienia Urząd naliczył i zapłacił wykonawcy odsetki w kwocie 73,73 zł.

   Naczelnik Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza wyjaśniła, że niedotrzymanie umownego terminu było wynikiem zmian organizacyjnych wewnątrz Wydziału Klimatu i Ochrony Powietrza odpowiedzialnego za obsługę rozliczeń przedmiotowej umowy.

   W ocenie NIK powyższe wyjaśnienia nie mogą stanowić wystarczającego usprawiedliwienia dla niedotrzymania terminu zwrotu zabezpieczenia wykonania umowy.

   (akta kontroli str. 105-117, 121-122, 156-158, 163, 180-187, 193-201, 208-209, 290-291, 724, 728)

4. Protokół postępowania[46] o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego na „Opracowanie Koncepcji Rozwoju Społeczności Energetycznej w Gminie Miejskiej Rumia", w części 6B „Osoby mogące wpłynąć na wynik postępowania", w zakresie zapisu wskazującego osoby,

[46] ZP.271.43.2024.

które złożyły oświadczenia określone w art. 56 ust. 4 upzp, sporządzono w sposób nierzetelny.

W protokole postępowania, niezgodnie ze stanem faktycznym wykazano, że osoba odpowiedzialna za opiniowanie pod względem formalno-prawnym i zatwierdzenie wzoru umowy złożyła wymienione wyżej oświadczenia.

Pracownik Urzędu sporządzający protokół oraz Kierownik Referatu wyjaśnili, że osoba ta została w protokole postępowania wykazana przez pomyłkę jako składająca wymienione oświadczenia.

(akta kontroli str. 13-23, 27-28, 168, 172-179, 834)

OCENA CZĄSTKOWA Wsparcie ze środków KPO na realizację badanego przeddsięwzięcia zostało wykorzystane na zadania wskazane w umowie o dofinansowanie zrealizowanej terminowo. Wydatki badanego przedsięwzięcia rozliczane były w okresie kwalifikowalności i mieściły się w wymaganych/określonych kategoriach wydatków kwalifikowalnych. Wykonawcy usług zostali wybrani zgodnie z procedurami udzielania zamówień określonymi w upzp oraz w wewnętrznych regulacjach Urzędu. Stwierdzono jednak, że przedmiot zamówienia określono w sposób niejednoznaczny i niewyczerpujący, co sprzeczne było z art. 99 ust. 1 upzp, protokół postępowania o udzielenie zamówienia na opracowanie koncepcji rozwoju społeczności energetycznej, w części dotyczącej osób, które złożyły oświadczenia określone w art. 56 ust. 4 upzp sporządzono w sposób nierzetelny, a zwrotu 70% zabezpieczenia należytego wykonania jednej z umów dokonano 51 dni po umownym terminie. W Urzędzie w sposób racjonalny zrealizowano wskaźniki przyjęte umową z 30.01.2025 r. W okresie realizacji badanego przedsięwzięcia złożono trzy wnioski o płatność. Ministerstwo Klimatu i Środowiska do pierwszego z nich dwukrotnie składało uwagi. Drugi wniosek o płatność złożono z przekroczeniem terminu wskazanego dla tej czynności w umowie o dofinansowanie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Terminowe składanie wszystkich wniosków o płatność.
2. Prawidłowe definiowanie przedmiotu zamówienia w prowadzonych postępowaniach.
3. Każdorazowe przestrzeganie umownych zobowiązań w sprawie zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umów.
4. Rzetelne sporządzanie protokołów postępowania w zakresie dotyczącym osób składających oświadczenia z art. 56 ust. 4 upzp.

Uwagi NIK nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 28.11.2025 r.

Kontroler

Mariusz Syrek

Główny specjalista kontroli państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

z up. Maria Mieszalska

p.o. wicedyrektora Delegatury

/podpisano elektronicznie/